

Bruksela, 12 czerwca 2017 r.
(OR. en)

9283/17

ECOFIN 392
UEM 141
SOC 371
EMPL 286
COMPET 389
ENV 488
EDUC 216
RECH 172
ENER 211
JAI 469

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr dok. Kom.:	ST 9230/17 ECOFIN 363 UEM 112 SOC 341 EMPL 256 COMPET 358 ENV 458 EDUC 186 RECH 142 ENER 182 JAI 433 - COM(2017) 501 final
Dotyczy:	Zalecenie dotyczące ZALECENIA RADY w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2017 r. oraz zawierającego opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2017 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu wyżej wymieniony projekt zalecenia Rady, w wersji zmienionej i uzgodnionej przez różne komitety Rady, oparty na wniosku Komisji COM(2017) 501 final.

ZALECENIE RADY
z dnia...
w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2017 r.

oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2017 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych¹, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

¹ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 16 listopada 2016 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 9–10 marca 2017 r. W dniu 16 listopada 2016 r. na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011² Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania i nie wskazała w nim Belgii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, które zostało zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 9–10 marca 2017 r. W dniu 21 marca 2017 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (zwanego dalej „zaleceniem dla strefy euro”)³.
- (2) Jako państwo członkowskie, którego walutą jest euro, oraz ze względu na bliskie powiązania pomiędzy gospodarkami w unii gospodarczej i walutowej Belgia powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie zalecenia dla strefy euro, jak odzwierciedlono w zaleceniach (1)–(2) poniżej.
- (3) Sprawozdanie krajowe na 2017 r. dotyczące Belgii zostało opublikowane w dniu 22 lutego 2017 r. Zawiera ono ocenę postępów Belgii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 12 lipca 2016 r., działań następczych podjętych w związku z zaleceniami dla tego kraju z poprzednich lat, a także postępów Belgii w realizacji jej krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”.
- (4) W dniu 28 kwietnia 2017 r. Belgia przedłożyła krajowy program reform na 2017 r. i program stabilności na 2017 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je ocenie jednocześnie.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

³ Dz.U. C 92 z 24.3.2017, s. 1.

- (5) Odpowiednie zalecenia dla poszczególnych krajów znalazły odzwierciedlenie w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI) na lata 2014–2020. Zgodnie z art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁴, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach wówczas, gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła dalsze szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania przez nią tego przepisu w wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność EFSI z należytym zarządzaniem gospodarczym.
- (6) Belgia jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu oraz podlega regule dotyczącej zadłużenia. W programie stabilności na 2017 r. rząd planuje stopniową poprawę salda nominalnego z deficytu na poziomie 2,6 % PKB w 2016 r. do wartości -0,1 % PKB w 2020 r. Planuje się, że do 2019 r. zostanie osiągnięty średniookresowy cel budżetowy, którym jest osiągnięcie równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych. Ponowne przeliczenie⁵ salda strukturalnego nadal wskazuje jednak na deficyt w wysokości 0,3 % w 2019 r. Program stabilności na 2017 r. przewiduje, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB po osiągnięciu szczytowego poziomu wynoszącego niemal 107 % PKB w 2014 r. i spadku w latach 2015 i 2016 do ok. 106 % PKB będzie kontynuować trend spadkowy, osiągając w 2020 r. poziom 99 %. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Jednocześnie środki niezbędne do wparcia deficytu docelowego przewidywanego od 2018 r. nie zostały jeszcze sprecyzowane, co – zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2017 r. – przyczynia się do prognozowanego na 2018 r. pogorszenia salda strukturalnego, przy założeniu niezmiennego kursu polityki.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁵ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, nieuwzględniającym środków jednorazowych i tymczasowych, ponownie przeliczone przez Komisję przy użyciu wspólnie uzgodnionej metodyki.

- (7) W dniu 22 maja 2017 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE, ponieważ w 2016 r. Belgia nie poczyniła wystarczających postępów na drodze do osiągnięcia zgodności z wartością odniesienia dotyczącą redukcji długu. W sprawozdaniu tym stwierdzono, po przeanalizowaniu wszystkich istotnych czynników, że kryterium długu należy obecnie uznać za spełnione. Zaleca się jednocześnie wprowadzenie w 2017 r. dodatkowych środków polityki fiskalnej, aby zapewnić ogólną zgodność ze ścieżką dostosowawczą prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w latach 2016 i 2017 r. w ujęciu łącznym.
- (8) W programie stabilności na 2017 r. wskazano, że wpływ, jaki wywierają na budżet w latach 2016 i 2017 masowy napływ uchodźców i środki bezpieczeństwa, jest znaczny, i przedstawiono stosowne dowody potwierdzające zakres i charakter tych dodatkowych kosztów budżetowych. Według Komisji dodatkowe kwalifikowalne wydatki wyniosły w 2016 r. 0,08 % PKB z tytułu wyjątkowo dużego napływu uchodźców i 0,05 % PKB z tytułu środków bezpieczeństwa. W 2017 r. dodatkowy wpływ środków bezpieczeństwa (w porównaniu do 2016 r.) szacuje się obecnie na 0,01 % PKB. Przepisy art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1466/97 mają zastosowanie do tych dodatkowych wydatków, jako że napływ uchodźców oraz poważne zagrożenie terroryzmem stanowią zdarzenia nadzwyczajne, ich wpływ na finanse publiczne Belgii jest znaczny, a zezwolenie na tymczasowe odstępstwo od ścieżki dostosowania prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego nie zagrozi stabilności finansów publicznych. Dlatego też zmniejszono wymaganą korektę prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego na 2016 r., aby uwzględnić dodatkowe koszty związane z uchodźcami i środkami bezpieczeństwa. Jeśli chodzi o 2017 r., ostateczna ocena obejmująca kwoty kwalifikowalne zostanie przeprowadzona wiosną 2018 r. na podstawie danych dostarczonych przez władze belgijskie.
- (9) W dniu 12 lipca 2016 r. Rada zaleciła Belgii dokonanie rocznej korekty fiskalnej wynoszącej co najmniej 0,6 % PKB, prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2017 r.. Prognoza Komisji z wiosny 2017 r. wskazuje na ryzyko wystąpienia pewnego odchylenia od tego wymogu w 2017 r. Nadal istnieje jednak ryzyko wystąpienia znacznego odstępstwa od zalecanej ścieżki dostosowania prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w latach 2016 i 2017 w ujęciu łącznym. Wniosek ten nie uległby zmianie, gdyby z wymogu wyłączono wpływ budżetowy wyjątkowo dużego napływu uchodźców i środków bezpieczeństwa.

(10) W świetle swojej sytuacji fiskalnej, a zwłaszcza poziomu zadłużenia, w 2018 r. Belgia powinna dokonywać dalszej korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego, jakim jest osiągnięcie równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych. Zgodnie ze wspólnie uzgodnioną macierzą korekt na mocy paktu stabilności i wzrostu, korekta ta wymaga, aby stopa wzrostu nominalnego publicznych wydatków pierwotnych netto⁶ nie przekroczyła 1,6 % w 2018 r. Odpowiadałoby to rocznej korekcie strukturalnej wynoszącej co najmniej 0,6 % PKB. W przypadku utrzymania dotychczasowego kursu polityki istnieje ryzyko wystąpienia znacznego odchylenia od tego wymogu w 2018 r. Z pobieżnej oceny wynika, że w latach 2017 i 2018 Belgia nie spełni warunków reguły dotyczącej zadłużenia. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że od 2017 r. konieczne będą dodatkowe środki w celu spełnienia warunków paktu stabilności i wzrostu. Jak przewidziano jednak w rozporządzeniu (WE) nr 1466/97, przy analizie planów i wyników budżetowych należy oceniać saldo budżetu państwa członkowskiego w świetle warunków koniunkturalnych. W komunikacie Komisji w sprawie europejskiego semestru 2017 towarzyszącym zaleceniom dla poszczególnych krajów przypomniano, że ocena projektu planu budżetowego na 2018 r. i późniejsza ocena wyników budżetowych za 2018 r. będą musiały uwzględniać cel, którym jest osiągnięcie kursu polityki fiskalnej wzmacniającego obecne ożywienie koniunktury i jednocześnie zapewniającego stabilność finansów publicznych Belgii. W związku z tym Rada odnotowuje, że Komisja zamierza dokonać wszechstronnej oceny zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1466/97, w szczególności w świetle sytuacji koniunkturalnej w Belgii.

⁶ Wydatki publiczne netto to wydatki publiczne ogółem z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, wydatków na programy unijne w pełni równoważonych dochodami z funduszy unijnych oraz niedyskrecjonalnych zmian w wydatkach na zasiłki dla bezrobotnych. Nakłady brutto na środki trwałe finansowane z zasobów krajowych rozkłada się na okres 4 lat. Uwzględnia się dyskrecyjne środki po stronie dochodów lub prawnie przewidziany wzrost dochodów. Środki jednorazowe, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków, są saldowane.

- (11) W federalnym państwie członkowskim takim jak Belgia, gdzie duża część kompetencji dotyczących wydatków została przeniesiona na poziom regionów, konieczna jest skuteczna koordynacja budżetowa. Dążąc do poprawy wewnętrznej koordynacji oraz transpozycji Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej („pakt fiskalny”), rząd federalny oraz rządy regionalne i lokalne zawarły w 2013 r. umowę o współpracy w celu określenia ogólnej ścieżki korekty fiskalnej i wieloletnich ścieżek fiskalnych dla poszczególnych jednostek, monitorowaną przez Wysoką Radę ds. Finansów. W procesie tym nie udało się jednak osiągnąć formalnego porozumienia co do tendencji fiskalnych, nie ustalono też wystarczających gwarancji odnośnie do monitorującej roli Wysokiej Rady ds. Finansów. Brak koordynacji w zakresie podziału działań podważa realność ogólnej perspektywy osiągnięcia przez to państwo średniookresowego celu określonego w programie stabilności na 2017 r.
- (12) Inwestycje publiczne, mimo swojego potencjału do pobudzania wzrostu w dłuższej perspektywie, są – według europejskich norm – bardzo niskie, w szczególności jeśli chodzi o wydatki publiczne ogółem. Niski jest nie tylko poziom kapitału publicznego, pogorszyła się także jakość infrastruktury publicznej. Ze względu na bardzo duże ograniczenia budżetowe, z jakimi boryka się rząd na wszystkich szczeblach administracji, zachowanie wystarczającego marginesu umożliwiającego inwestycje zależy od restrukturyzacji pozycji ogólnych wydatków publicznych polegającej na poprawie skuteczności usług publicznych i strategii politycznych oraz ograniczeniu szybkiego wzrostu w przypadku niektórych pozycji wydatków.

- (13) Belgia poczyniła znaczne postępy w zakresie reformy systemu ustalania wysokości wynagrodzeń. Zmiana ustawy z 1996 r. regulującej negocjacje płacowe ma na celu ochronę zysków wynikających z konkurencyjności kosztowej osiągniętych dzięki niedawnym wysiłkom na rzecz ograniczenia wzrostu płac. Ostrożniejsze prognozy wyjściowe i automatyczne uprzednie dostosowania w obliczeniach limitu wzrostu płac oznaczają, że zreformowane ramy mają duże znaczenie dla poprawy konkurencyjności kosztowej Belgii w stosunku do głównych partnerów handlowych w strefie euro. Reforma daje ponadto większą gwarancję, że środki rządowe mające na celu zmniejszenie pozapłacowych kosztów pracy będą skutecznie służyć konkurencyjności kosztowej, i zwiększa rolę rządu w zapobieganiu szkodliwym tendencjom w zakresie konkurencyjności kosztowej spowodowanych nadmierną inflacją. Ramy negocjacji zbiorowych przewidują ściśle monitorowanie tendencji w dziedzinie wynagrodzeń i wydajności, a także innych czynników konkurencyjności kosztowej i pozakosztowej oraz innych czynników przez organizacje partnerów społecznych reprezentowanych w Centralnej Radzie Gospodarczej. W związku z tym, że praktyka łączenia dynamiki płac z inflacją jest wciąż powszechna w wielu sektorach, a także w kontekście pogłębiającej się różnicy między stopą inflacji w Belgii, a stopą inflacji w krajach sąsiednich, w ramach semestru europejskiego ściśle monitorowane będą zmiany jednostkowych kosztów pracy.

(14) Poczyniono pewne postępy w zakresie funkcjonowania rynku pracy. Wyższy wiek emerytalny i dalsze ograniczenie świadczeń przedemerytalnych motywują osoby starsze do kontynuowania pracy lub ponownego jej podejmowania. Stopniowe zmniejszenie klina podatkowego przyczyniło się do poprawy wskaźnika zatrudnienia. Dzięki wzrostowi gospodarczemu i lepszej konkurencyjności kosztowej powstało wiele miejsc pracy. Jest to również skutkiem obniżenia opodatkowania kosztów pracy i ograniczania wzrostu płac, dzięki którym poprawiła się konkurencyjność przedsiębiorstw belgijskich pod względem kosztów pracy. Niemniej jednak pozostaje pewna liczba niedociągnięć strukturalnych. Odsetek osób bezrobotnych lub biernych zawodowo, które znajdują zatrudnienie, jest niski, a na ogólnym wskaźniku zatrudnienia nadal ciąży słabe wyniki poszczególnych grup. Chodzi tu o pracowników o niskich umiejętnościach, osoby młode, starszych pracowników i osoby ze środowisk migracyjnych, takich jak pracownicy urodzeni poza UE, ale również drugie pokolenie migrantów. Wyniki w zakresie zatrudnienia osób ze środowisk migracyjnych, nawet po uwzględnieniu innych czynników indywidualnych, należą do najgorszych w Unii. Zwłaszcza jeśli chodzi o osoby urodzone poza UE, różnica w poziomie zatrudnienia jest najwyższa w Unii: wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 20–64 lata wynosił w 2016 r. 49,1 %, w porównaniu do 70,2 % w przypadku rodowitych mieszkańców, i był jeszcze niższy w przypadku kobiet urodzonych poza UE (39,1 %). W 2015 r. w przypadku mieszkańców urodzonych poza UE zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym wynosiło 50,7 %, w porównaniu do 17 % w przypadku rodowitych mieszkańców. Te znaczne różnice w poziomie zatrudnienia różnych grup ludności nadal skutkują przeciągającym się niepełnym wykorzystaniem siły roboczej. Realizowane na poziomie regionalnym reformy systemów motywujących do zatrudnienia mają wprowadzić na cel racjonalizację i dostosowanie systemu, należy jednak regularnie monitorować opłacalność decyzji politycznych. Niektóre elementy polityki dotyczące grupy docelowej mogą mieć nieoczekiwane skutki lub powodować efekt przesunięcia. Do skutecznej realizacji ukierunkowanych strategii politycznych niezbędne są również koordynacja i komunikacja na różnych szczeblach politycznych i pomiędzy tymi szczeblami. Podatki, w tym składki na ubezpieczenia społeczne w odniesieniu do niższych wynagrodzeń, oraz cofanie zasiłków socjalnych w momencie wejścia na rynek pracy lub zwiększenia liczby godzin pracy mogą stwarzać pułapki w postaci bierności zawodowej i niskich zarobków.

- (15) Nastąpiły pewne postępy w zakresie reform systemu kształcenia i szkoleń mające na celu zwiększenie równości oraz poprawę kluczowych kompetencji i jakości kształcenia. Jednak mimo dobrych przeciętnych wyników w skali międzynarodowej odsetek uczniów osiągających najlepsze wyniki wśród 15-latków spadł, podczas gdy wzrósł odsetek uczniów osiągających słabe wyniki w nauce. Ponadto różnice edukacyjne związane z sytuacją społeczno-ekonomiczną są powyżej średniej w Unii i w OECD. Różnice w rezultatach obserwowane w kontekście środowisk migracyjnych są także duże, a osiągnięcia drugiego pokolenia migrantów są jedynie trochę lepsze niż pierwszego, nawet po uwzględnieniu ich statusu społeczno-ekonomicznego. Rozwiązanie problemu różnic edukacyjnych będzie zatem wymagać szerokiej reakcji politycznej wykraczającej poza system edukacyjny. Duży wzrost liczby uczniów, w szczególności uczniów ze środowisk migracyjnych (ich odsetek wzrósł z 15,1 % w 2012 r. do 17,7 % w 2015 r.) jeszcze bardziej utrudni wyzwanie związane z zapewnieniem równości. Belgia stoi ponadto w obliczu wyłaniającego się niedoboru nauczycieli, przy czym nauczyciele nie zawsze mają dobre przygotowanie lub wsparcie, aby poradzić sobie z coraz bardziej różnorodną populacją uczniów. Głównymi przyczynami takiego stanu są: trudności z przyciągnięciem najbardziej odpowiednich studentów i kandydatów do tego zawodu, wysoki odsetek porzucania zawodu przez początkujących nauczycieli i niedostępność części nauczycieli do nauczania. Okres wstępnego kształcenia nauczycieli w Belgii wynoszący obecnie 3 lata jest stosunkowo krótki. Reformy kształcenia i szkolenia mają kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy młodych ludzi o niskich umiejętnościach oraz o wspieranie przechodzenia do gospodarki opartej na specjalistycznej wiedzy.
- (16) Pozakosztowy wymiar konkurencyjności nadal wymaga poprawy. Zasadnicze znaczenie w tym względzie mają: większy wzrost wydajności oraz szersze inwestycje w kapitał oparty na wiedzy, w szczególności dotyczące wprowadzania technologii cyfrowych. Jakość publicznego systemu badań naukowych jest wprawdzie wysoka, jednak aby uzyskać lepsze wyniki w zakresie innowacji, konieczne jest większe rozpowszechnienie wiedzy w mniej produktywnych sektorach gospodarki. Potrzebę tę potwierdziły wszystkie jednostki wchodzące w skład federacji; w ostatnich latach przyjęły one różne strategie i środki promujące innowacje. Należałoby jednak zrobić więcej na rzecz poprawy ramowych warunków dla innowacyjności, aby wspierać takie zmiany. Wydaje się ponadto, że w Belgii nadal istnieje pole do poprawy wydajności i skuteczności wydatków publicznych na badania naukowe i innowacje, w szczególności przez ocenę ewentualnych skutków wypierania i dalszego uproszczenia całego systemu.

- (17) Poczyniono niewielkie postępy w usuwaniu ograniczeń operacyjnych i ograniczeń dotyczących zakładania przedsiębiorstw w sektorze handlu detalicznego. Po szóstej reformie państwa, która przekazała regionom kompetencje dotyczące zakładania przedsiębiorstw w sektorze handlu detalicznego, wprowadzono nowe regionalne przepisy upraszczające procedury administracyjne w zakresie udzielania zezwoleń. Istnieje jednak szeroki margines swobody interpretacji niektórych przepisów, co może prowadzić do nieuzasadnionych barier utrudniających wejście na rynek. Ceny detaliczne nadal są wyższe niż w ościennych państwach członkowskich, powyżej poziomu, który można by wytłumaczyć kosztami pracy. Konieczna byłaby kompleksowa strategia, aby rozwiązać te problemy i zagwarantować konsumentom możliwość czerpania korzyści z konkurencyjnego rynku i niższych cen.
- (18) Wysoki poziom uregulowania sektorów sieciowych i niektórych usług świadczonych w ramach wolnych zawodów ogranicza konkurencję w Belgii, w szczególności jeśli chodzi o agentów nieruchomości, architektów i księgowych. W przypadku architektów bariery – oprócz innych wymogów – obejmują ograniczenia dotyczące własności udziałów i form spółki; w przypadku wszystkich rodzajów zawodów związanych z księgowością — zakazy łączenia stanowisk zabraniające równoczesnego wykonywania jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej; w przypadku agentów nieruchomości – ograniczenia dostępu do zawodu oraz ograniczenia dotyczące własności udziałów i praw głosu. Zniesienie takich barier mogłyby pobudzić konkurencję, w wyniku czego więcej firm wchodziłoby na rynek, a konsumenci zyskaliby korzyści dzięki niższym cenom. W styczniu 2017 r. Komisja przedstawiła pakiet środków mających na celu wyeliminowanie barier na rynkach usług. Pakiet ten zawiera różne zalecenia dotyczące reform skierowane do Belgii w celu rozwiązania tych problemów.

- (19) Jedną z luk inwestycyjnych, które wymagają najpilniejszych działań, jest sieć transportowa. Istnieje coraz poważniejszy problem zatorów komunikacyjnych w godzinach największego natężenia ruchu, co zmniejsza atrakcyjność państwa dla inwestorów zagranicznych i powoduje ogromne koszty ekonomiczne i środowiskowe. Belgia boryka się również z poważnymi problemami w dziedzinie zanieczyszczenia powietrza i nie przewiduje się, aby osiągnęła swój cel w zakresie redukcji emisji nieobjętych systemem ETS o 15 % w 2020 r. w porównaniu do 2005 r., choć najprawdopodobniej wywiąże się ze swoich zobowiązań w ramach unijnego prawodawstwa w dziedzinie klimatu poprzez wykorzystanie istniejących przepisów w zakresie elastyczności. Do najpilniejszych wyzwań należy modernizacja podstawowej infrastruktury transportu kolejowego i drogowego oraz zapewnienie brakujących połączeń między głównymi węzłami gospodarczymi. Jednocześnie ważne jest, aby rozwiązać problem zatorów komunikacyjnych w godzinach największego natężenia ruchu przez poprawę usług transportu publicznego, optymalizację zarządzania ruchem oraz wyeliminowanie zakłóceń rynku i niepożądanych zachęt podatkowych, takich jak preferencyjne traktowanie samochodów służbowych. Kolejny problem dotyczy adekwatności krajowej produkcji energii elektrycznej i ogólnego bezpieczeństwa dostaw. Nieplanowane przerwy w funkcjonowaniu kilku obiektów jądrowych obudziły obawy dotyczące sposobu osiągnięcia równowagi popytu i podaży energii elektrycznej, a wielokrotnie zmieniany harmonogram stopniowego zamykania elektrowni jądrowych tworzy klimat niesprzyjający podejmowaniu długoterminowych decyzji inwestycyjnych. Wyeliminowano wprowadzić zagrożenia dostaw w perspektywie krótkoterminowej, zwłaszcza poprzez zwiększenie rezerwy strategicznej, oraz poczyniono pewne postępy w zakresie zwiększenia połączeń międzysystemowych, jednak potrzeby inwestycyjne w dłuższej perspektywie są nadal znaczne. Obok dalszego wzrostu połączeń międzysystemowych do lepszego zarządzania popytem niezbędne są inteligentne sieci. Ze względu na długi okres wdrażania projektów w sektorze energii i pilną potrzebę zastępczych mocy wytwórczych w ciągu następnej dekady konieczne będą szybkie działania, zwłaszcza w postaci odpowiednich ram prawnych wspierających rozwój elastycznych zdolności wytwórczych (tzn. wytwarzania i magazynowania energii oraz zarządzania popytem).

- (20) Belgia poczyniła pewne postępy w zakresie reformy systemu podatkowego, zwłaszcza poprzez ograniczenie opodatkowania pracy i skierowanie się w stronę innych źródeł, co stopniowo zmniejszy klin podatkowy. W latach 2016–2020 obniżono w kilku etapach opodatkowanie pracy, w tym składki na ubezpieczenie społeczne. Skutki prowadzonej reformy podatkowej zaczynają być odczuwalne. System podatkowy jest jednak wciąż skomplikowany, a szczególne wyłączenia, ulgi i obniżone stawki powodują erozję bazy podatkowej. Niektóre z nich wiążą się z utratą dochodów, zakłóceniami gospodarczymi i poważnymi obciążeniami administracyjnymi. Przesunięcie obciążeń podatkowych nie wydaje się być neutralne z budżetowego punktu widzenia, ponieważ wzrost innych podatków, w tym podatków konsumpcyjnych, tylko częściowo skompensował obniżenie opodatkowania pracy. Struktura systemu podatkowego nadal wymaga znacznej poprawy poprzez dalsze poszerzenie bazy podatkowej umożliwiające stosowanie niższych stawek nominalnych i zmniejszenie liczby zakłóceń. Istnieje także znaczny potencjał, jeśli chodzi o przesunięcie obciążeń podatkowych w sposób sprzyjający ochronie środowiska; potencjał ten wynika m.in. z korzystnego opodatkowania samochodów służbowych i kart paliwowych, które utrudnia dalsze postępy w walce z zagęszczeniem ruchu, zanieczyszczeniem powietrza i emisją gazów cieplarnianych. Rząd przewiduje zmiany w systemie samochodów służbowych, lecz korzyści dla środowiska płynące z tej reformy będą prawdopodobnie niewielkie.
- (21) W ramach europejskiego semestru 2017 Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Belgii, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2017 r. Komisja oceniła również program stabilności na 2017 r. i krajowy program reform na 2017 r., a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Belgii w poprzednich latach. Komisja wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki fiskalnej i społeczno-gospodarczej w Belgii, ale także ich zgodność z unijnymi przepisami i wytycznymi, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez zapewnienie na poziomie unijnym wkładu w przyszłe decyzje krajowe.
- (22) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2017 r., a jej opinia⁷ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zamieszczonym poniżej zaleceniu nr 1,

⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

NINIEJSZYM ZALECA Belgii podjęcie w latach 2017 i 2018 działań mających na celu:

1. Kontynuowanie znacznego wysiłku fiskalnego w 2018 r. zgodnie z wymogami funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu, z uwzględnieniem potrzeby wzmocnienia obecnego ożywienia koniunktury i zapewnienia stabilności finansów publicznych Belgii. Wykorzystanie nieoczekiwanych zysków, takich jak przychody ze sprzedaży aktywów, do przyspieszenia redukcji wskaźnika długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Osiągnięcie porozumienia w sprawie możliwego do wyegzekwowania podziału celów fiskalnych między poszczególne szczeble władzy i zapewnienie niezależnego monitorowania fiskalnego. Usunięcie wydatków podatkowych powodujących zakłócenia. Poprawę struktury wydatków publicznych i stworzenie marginesu umożliwiającego inwestycje w infrastrukturę, w tym w dziedzinie infrastruktury transportowej.
2. Zapewnienie, by grupy znajdujące się w najbardziej niekorzystnej sytuacji, w tym osoby ze środowisk migracyjnych, miały równe możliwości uczestniczenia w wysokiej jakości kształceniu, szkoleniu zawodowym oraz w rynku pracy.
3. Wspieranie inwestycji w kapitał oparty na wiedzy, zwłaszcza w odniesieniu do środków ukierunkowanych na wprowadzanie technologii cyfrowych, i w dyfuzję innowacji. Zwiększenie konkurencji w sektorze zawodów regulowanych i sektorze handlu detalicznego oraz usprawnienie mechanizmów rynkowych w sektorach sieciowych.

Sporządzono w Brukseli,

*W imieniu Rady
Przewodniczący*
